

Slujba în curtea Mănăstirii Dintr-un Lemn ținută de parintele Arsenie Papacioc



PĂRINTELE ARSENIE PAPACIOC – **DUHOVNIC LA MĂNĂSTIREA DINTR-UN LEMN (1973-1975)**

Maica Stareță Stavrofora Emanuela OPREA
Mănăstirea Dintr-un Lemn

Părintele Arsenie Papacioc este pentru Mănăstirea Dintr-un Lemn un chip de Duhovnic de neuitat, de ieri și de azi, care, deși pentru scurtă vreme, a înveșnicit în istoria acestui sfânt lăcaș înflăcărea pentru Împărăția Lui Dumnezeu.

Când vorbim despre Părintele Arsenie Papacioc putem spune că lacrimăm și ne e dor adeseori. Aș vrea ca aceste cuvinte să fie dătătoare de lumină în descrierea celui care a fost Părintele pentru noi. Unul dintre marii duhovnici ai ultimului veac, Părintele Arsenie a fost hărăzit de Maica Domnului să ne bucure prin prezența Sfinției sale la mănăstirea noastră timp de doi ani (1973-1975), ca slujitor și duhovnic, rămânând Părintele nostru, chiar dacă s-a mutat pe pământul Dobrogei, unde și-a desfășurat misiunea până la mutarea în Împărăția Lui Dumnezeu.

Mărturisim acum, după trecerea anilor, că ne-am bucurat de atenția marelui Părinte Arsenie prin sinceritatea unor mărturisiri, prin taina spovedaniei, prin privilegiul întâlnirilor, prin darurile și căldura inimii, prin scrisorile dătătoare de nădejde, toate acestea rămânându-ne în suflet, dincolo de trecerea ireversibilă a timpului.

AȘEZĂMINTE MONAHALE ȘI LĂCAȘE DE CULT

Părintele Arsenie a fost un Avvă trimis de Dumnezeu la noi spre a ne fi călăuză spirituală și luminător de suflete pe calea mântuirii, un Părinte duhovnicesc în duhul tradiției, un Păstor înțelept și un misionar plin de zel, un mângâietor al tuturor celor osteniți și împovărați de suferințe, împărtășind pace și lumină în sufletele celor care veneau la el spre a primi dezlegare de păcate și cuvânt spre mântuire.

Ne copleșea de fiecare dată cu dragostea, cu bunătatea și cu înțelegera sa. Ne asigura de dragostea Lui Dumnezeu și ne insufla dorința de a trăi din plin bucuria de a fi creștin. Credința lui fierbinte și vie, trăită cu toată ființa, simplitatea și nevinovăția părintelui, dăruirea față de Dumnezeu și față de oameni, ne-au zidit mult sufletește. El era mărturia nemijlocită a unei vieți frumoase trăită cu Dumnezeu și pentru El.

O lumină caldă îi înconjură chipul și răspândea mereu o veselie cerească. Cei doi ochi albaștri, scrutând întrebător către tine, îi înviorau obrazul alb și senin. Un om de o nevinovăție nepământească care te cucerea instantaneu.

Povățuindu-ne pe cărarea mântuirii, Părintele Arsenie ne învăța că mai presus de toate trebuie să fie dragostea dintre noi. Adeseori ne spunea că pentru a ajunge la Înviere trebuie mai întâi să trecem prin Răstignire; ascultarea să ne-o facem cu dragoste și jertfă și în toate să avem răbdare. În aceasta se rezumă de fapt viața părintelui, pe care ne-o împărtășea și nouă - dragoste și jertfă.

Avea pacea duhovnicească pe care o comunica celor din jur, o inimă împăcată cu sine însuși, cu Dumnezeu și cu oamenii deopotrivă, din care izvora o permanentă bucurie. În același timp era un suflet de o profundă delicatețe, blândețe și evlavie.

Iubitor de cuvânt și meșteșugar de cuvinte, Părintele își petrecea vremea scriind, adeseori însingurat, alături iubitor de comunicare. Frumusețea cuvintelor greu de egalat a fost darul pe care Părintele l-a dăruit ca prinos Bisericii.

Așa era Părintele Arsenie Papacioc - unul dintre cei mai mari duhovnici ai acestui veac. Sunt numeroase și întemeiate motivele pentru care numele Părintelui nu este uitat vreodată în mănăstirea noastră. El rămâne Părintele nostru duhovnicesc, chiar dacă „s-a ascuns în lumina celui nepătruns” și credem cu tărie că și acum își revărsă harul său peste noi.

De acolo, vegheat de îngeri, zâmbeste celor care i-au prețuit ostenele. Iubirea lui a fost fără margini. A fost iertător și bun. Păstorul cel bun a cărui bucurie a fost Biserica. Acum Părintele Arsenie predică într-un alt mod, vorbindu-ne că moartea este doar o trecere, ca o zi

de Paști, o călătorie din vremelnicie în veșnicie. Se vorbește și despre fapte minunate săvârșite la mormântul Părintelui. Credem cu tărie în astfel de minuni. De fapt, nici nu se putea altfel.

Deși biografia Părintelui este arhicunoscută, totuși vom reda aici câteva titluri de cărți în care îi este scoasă la lumină viața și activitatea:

- „Iată Duhovnicul”, Părintele Arsenie Papacioc, vol. 1, 2 și 3, Editura Sophia, București;

- „Ne vorbește Părintele Arsenie”, vol. 2, Ediție îngrijită de Arhimandritul Ioanichie Bălan, Editura Mănăstirii Sihăstria, 2004;

- „Iată Duhovnicul”, Părintele Arsenie Papacioc, Editura Mănăstirii Derwent, 1999;

- „Părintele Arsenie Papacioc, Mici îndemnuri spre mântuire”, Ediție îngrijită de ieromonah Benedict Stancu, Editura Sophia, București;

- „Arhimandrit Arsenie Papacioc, Cuvânt despre bucuria duhovnicească”, Editura Eikon, 2003, articol apărut în revista „Atitudini”, nr. 18.

Aș vrea să îmbrac aceste slove în veșmântul ofrandei pentru Părintele Arsenie Papacioc pe care l-am întâlnit, de la care am primit aleasă bucurie prin revărsarea peste timp din darurile sale.

M-am bucurat de multe ori să primesc frânturi din tezaurul gândirii și al trăirilor ascunse între paginile scrisorilor sale. Am descoperit în ele pe monahul călător împreună cu îngerii. Cuvintele sale au fost izvor de apă vie care s-a revărsat năvalnic în mintea, inima și conștiința mea. Toate scrisorile le-am încrustat pe lespedeza inimii mele, într-o neuitare și mulțumire. Le-am păstrat pe toate tainic doar în ființa mea.

Printre minunatele povești care străbat scrisorile enumăr doar câteva:

- „*Călugăria e un angajament divin, solemn și plin de un mare și deosebit dar, că vrem să purtăm numele Tău Dumnezeule!*”;

- „*Să te consideri propriul tău părinte, adică să te faci răspunzătoare de toate faptele tale. De aceea te numești maică (părinte), pentru că te naști pe tine însăși. Tu ești fiul propriei tale nașteri - și, tu, fiul propriei tale nașteri - vei fi a lui Hristos, nu numai pentru că-i porți numele, ci pentru că-i porți ranele cuielor și a ghimpilor și ale bicelor nătânge și batjocura scuipării și durerea inimii pentru vânzarea și pierzarea a chiar ucenicului lui!*”;

- „*Folosește vremea. Poate acesta să fie ultimul îndemn. De ce mâine? Așa au pierdut dragostea veșniciei multe suflete care amânau și credeau că le este îngăduit orice și credeau că moartea nu-i paște și pe dânsii și așa cum spunea Sf. Grigorie: osânditul moare în toată clipă, fără de-a fi mort însă vreodată - dat flăcărilor răzbunătoare pururea va tot muri -!*”;

-„ A iubi pe Dumnezeu înseamnă să știi să jertfești totul pentru El. Ni-meni nu te iubește pe gratis”;

-„ Când soarele adoarme atunci să se trezească în inima ta un Soare Răsărit – Hristos. Cum am mai zice, Hristosul cel de noapte – mireasma și lumina cea mult tănuită a nopții”;

-„Dacă lumea zice despre călugărie că este o nebunie tu să răspunzi că este o dulce nebunie”;

-„Să fii cu inima bună și să fii o veselie a tuturor”;

-„E bine să cobori cerul în realitățile mărunte în care pășești decât să te consideri uitată pe undeva pe sus”;

-„Nu merge cu gândul după răsplata faptei tale bune”;

-„Să faci totul, să fii, pe cât posibil, odihna tuturor. Armonie și cu tine și dincolo de tine.”;

-„Să fii cât se poate de fermă în viața ta că nu există tocmeală cu conștiința.”;

-„Retrage-te în tine și tănuiește cu Hristos”;

-„Dacă vor veni neazuri și vei zice că sunt prea mari, te vei gândi ca un copil deștept că Dumnezeu dă școlărilor celor mai buni lecțiile cele mai grele”;

-„ Cel mai mare lucru pe lume este să știi să iubești pe Dumnezeu și cea mai mare fericire este – să știi că te iubește.”;

-„Iubirea de Dumnezeu se oglindește în iubirea față de nemiloșii răufăcători. Dorește și vei putea mult.”;

-„Rămâi mereu situată în mijlocul unui joc de valori.”;

-„Să înțelegi frumusețea slujirii într-o sfântă veselie. Permanent să te bucuri că aceasta înseamnă slujire necurmată – îngerească. Dar peste tot și pentru tot trebuiește – Jertfă.”

Acum însă cred de cuviință să vă aștern înainte această comoară neprețuită, pe care am primit-o în dar și care am nădejde că va da rod însutit în inimile tuturor celor care o vor descoperi. Țin să menționez că o parte din aceste scrisori sunt inedite. Cred că rugăciunile Părintelui au hotărât acest timp binecuvântat spre a fi oferite tuturor pentru a se împărtăși din bogăția și frumusețea lor duhovnicească.

SCRISORILE

Pentru frăția ta Surioară Fana¹,

Pentru vitejia ta de a veni într-o lume de luptă, a părții celei mari de vârf, a Sfintei Scripturi (vrei să fii desăvârșit...!), o lume a prea frumoasei Bunei Vestiri.

Călugăria e un angajament divin, solemn și plin de un mare și deo-

sebit dar, că vrem să purtăm numele Tău Dumnezeule!

Este o mare vitejie să duci cu tine un Nume dincolo de închipuire și să fii totuși un om născut de oameni sub legile inexorabile ale firii omenеști. Deci, așa cum mai spuneam, te-ai aruncat într-o mare mare și vei înota peste valuri furtunoase, fără răgaz, până vei ajunge la Ierusalimul cel de sus.

Să nu te temi niciodată de adâncuri, de valuri și furtună. Nu ești singură. Nu ești nici cea mai neînsemnată clipă din timp, neînsoțită de Acel Prinț grozav al iubirii divine, de Acel Înger de mare sfat, de Acea inima care a preferat să fie străpunsă decât să te părăsească! Nu ești singură pe acest întins înspăimântător al undulațiilor valuroase ale apei, ci e cu tine Maica Domnului.

O Fetiță scumpă, toate inimile Îngerilor și ale tuturor din cer și de pe pământ la un loc și dacă le-ai avea, nu pot nici pe departe iubi cât te iubește Maica Domnului. Ea e numită o Nouă Lume și e Mama Prințului Divin Care te iubește și pe Care tu îl iubești! Ea e cu tine pe MARE!

Să înțelegi lumea așa cum e acolo unde trăiești. Nu mai există orgolii mărunte dacă e vorba să porți un nume atât de mare!

În viață, uneori, nu trebuie să faci dezgolirea (destăinuirea) totală a sufletului unui om și să nu mai păstrezi nimic pentru sine! Trebuie să păstrezi acea sfântă părticică de duh pentru o inițiativă continuă spre o mare realizare, conturându-ți personalitatea de înger al pământului. Cât de mult țin la lucrul acesta! Cel care-ți cere până-ntr-atât de la tine este într-un dureros egocentrism.

Trebuie avut o încredere nesfârșită în Dumnezeul din tine – în viața ta. Nu te îngrijora de calificările oamenilor – deștept sau prost e ușor să fii cum spunea cineva, e mai greu de realizat (de format) echilibrul, armonia în tine și aceasta numai pe siguranța pașilor spre idealul cel mai înalt.

Nu e bine să clasezi lumea, bună și rea, mai ales aici. Ar însemna să trăiești descompletată dacă te izolezi de ea = oi albe și oi negre or fi dar tu nu te consideră neprihănită. Ni-meni nu-i perfect ci doar perfectibil. Trebuie să câștigi cu orice preț smerita smerenie fără de care nu vei înțelege taina, taina de fiecare clipă a slujirii tale de mântuire (a lumii). Drumurile sunt întotdeauna deschise, ne rămâne singur accidentul!

Nu-ți crește viața și nu te educa să primești plată numaidecât în urma faptei; această creștere poate avea trăsături urâte și afectează ființa caracterului.

Să te consideri propriul tău părinte, adică să te faci răspunzătoare de toate faptele tale. De aceea te numești maică (părinte), pentru că te

AȘEZĂMINTE MONAHALE ȘI LĂCAȘE DE CULT

naști pe tine însăși. Tu ești fiul propriei tale nașteri – și, tu, fiul propriei tale nașteri – vei fi a lui Hristos, nu numai pentru că-i porți numele, ci pentru că-i porți ranele cuiei și a ghipilor și ale bicelor nătânge și batjocura scuipării și durerea inimii pentru vânzarea și pierzarea a chiar ucenicului lui.

Să înțelegi că frumusețea și adâncul Scripturii este, să știi, să te faci toate tuturor – dacă iubești ca un apostol sau ca un fiu de apostol. Dacă inima bate în pieptul nostru nu înseamnă că nu-i și pentru altcineva – inimă; căci ea, inima, nu-i făcută numai să poarte sângele din noi, cum se întâmplă și la dobitoace, ci mai ales să poarte, tot atât de sigur, duhul dintre noi.

Să ai tainica râvnă și să poțtești pe Maica Domnului, în fiecare moment din zi, la nunta ta, în casa ta și haina de nuntă nu trebuie să fie cu fir de aur, numaidecât, ci chiar simplă dar albă, spălată, curată.

Folosește vremea. Poate acesta să fie ultimul îndemn. De ce mâine? Așa au pierdut dragostea veșniciei multe suflete care amâneau și credeau că le este îngăduit orice și credeau că moartea nu-i paște și pe dâșii și așa cum spune Sf. Grigorie: osânditul moare în toată clipă, fără de-a fi mort însă vreodată = dat flăcărilor răzbunătoare pururea va tot muri =.

Toți care te încurcă, te râd, te critică, te viclenesc și te lovesc, toți te vor mărturisi cândva ca om al Sfintei Scripturi, ca om al ÎNVIERII.

Sunt foarte bucuroși că te știi în pomenirea inimii mele și o fac cu o mare sensibilitate ca să ne putem întâlni în cer la îngeri lângă iubirea cea neapăsă plini de nesfârșită fericire.

Să nu disprețuiești darul lui Dumnezeu din tine și să nu consideri că cerul acela nu te va primi! Citeam că Dumnezeu nu-ți cere nimic imposibil, ci prin poruncile Sale te îndeamnă să faci ce poți; să ceri ceea ce tu nu poți și El te ajută, ca să poți.

A iubi pe Dumnezeu înseamnă să știi să jertfești totul pentru El. Nimeni nu te iubește pe gratis.

Rămâi cuminte și binecuvântată.

1 mai 1974, Ierom. Arsenie

Surioară Fana,

Iarăși îți trimit din gândurile mele, cu inima în ele, ca o prețuire mare pentru viața în care nedezmințit te-ai prins total și aceasta nu se putea face fără o nepământească sensibilitate.

Mereu să fii frumoasă pe Crucea ta. Când soarele adoarme atunci să

se trezească în inima ta un Soare Răsărit – Hristos. Cum am mai zice, Hristosul cel de noapte – mireasma și lumina cea mult tăinuită a nopții. Și să te scoli proaspătă cu aripi vrednice și proprii și deci nu va trebui să îmiți pe cineva dacă nu e sufletul tău acolo. Dacă te vei lua după urmele altora îți vor lua mulți înainte și tu pe tine n-ai să te vezi pe nicăieri. Să te baricadezi între zidurile convingerilor tale și să mergi înainte cu Îngerul tău bun. Totul curge și noi și lumea.

Unde se termină? Ce va urma?

Ține-te de Înger și-ți vei răspunde. Dar întrebările acestea poartă în sine și foc și viață veșnică și deci liniștitoare deșteptăciune și o conștiință invulnerabilă.

Dacă lumea zice despre călugărie că este o nebunie tu să răspunzi că este o dulce nebunie. Ca aici, în nici un loc nu putem vedea ființa noastră întreagă și adică, în ea, întreaga creație a lui Dumnezeu.

Să fii cu inima bună și să fii o veselie a tuturor. Să fii milostivă. Milostenia e ceva mult mai frumos, mai mare decât oricare dar și talent care-ți aduc satisfacții văzute aici, adică pe loc. S-arunci măcar un zâmbet de soră unui sărac dacă nu ai un ban pentru pâinea lui atât de nesigură. Pâinea aceasta se numește Pâinea îngerilor și deci Zâmbetul îngerilor. Personalitate duhovnicească mai înseamnă ca tu să știi de tine. Să știi de ce se joacă piesa cu muștrări sau laude în fața ta, pe seama ta. Să nu vinzi nimic din tine, nici pentru muștrări nici pentru laude. E mai bine să nu fii nimic decât să fii eroul altora – Ține-te de Înger și-ți vezi de treabă.

E bine să cobori cerul în realitățile mărunte în care pășești decât să te consideri uitată pe undeva pe sus.

Dacă alții se consideră (și poate pe bună dreptate) vulturi, tu, deși poți avea putere și aripi de vultur, să te mulțumești și să te arăți o mică ciocârlie veselă care zboară vertical și cântă de zor vestind și prevestind zorile.

Nu merge cu gândul după răsplata faptei tale bune. Răsplata nu se caută ci va veni singură; tu așteaptă cu acea a ta răbdare ascuțită care să ... „ucidă în dimineți pe toți păcătoșii pământului”.

Citind Patericul vei înțelege că trebuie să faci mereu și pe toate cu măsură. Să faci totul, să fii, pe cât posibil, odihna tuturor. Armonie și cu tine și dincolo de tine. Tu n-ai să mai poți vorbi, ca aici, cu aproapele de lângă tine dincolo și să-i dăruiești ceva. Atunci va fi numai plată și răsplată. Timpul acesta de care lumea abuzează, cum se zice, le sapă groapa și ziua de mâine va fi veșnicia. Și, crede-mă că așa zic sfinții... două feluri de bucurii care nu se pot uni: tu nu te vei putea bucura aici

pe pământ de plăceri trecătoare și vinovate și în cer a împărăți cu Iisus Hristos. „Atunci toată fărădelegea își va astupa gura sa”.

Să fii cât se poate de fermă în viața ta că nu există tocmeală cu conștiința. Dacă vor veni necazuri și vei zice că sunt prea mari, te vei gândi ca un copil deștept că Dumnezeu dă școlărilor celor mai buni lecțiile cele mai grele.

Ți-am scris ca să fii îndemnată în momente mai sărace și să se deștepte monahia din inima ta. Sfântul Agaton zice că rădăcina tuturor răutăților este neștiința. Sau pentru încheiere trează: să nu uiți că aceștia trei sunt cei mai mari aliați ai diavolului: Uitarea, neștiința și nepăsarea.

Scumpă Surioară Fana, „retrage-te în tine și tăinuiește cu Hristos”.

Mai 1974, Ierom. Arsenie

Scumpă Surioară Fana,

Dragostea bunului Dumnezeu să-ți binecuvânteze truda, lacrimile, râvna și inima frăției tale. Vestea cea sigură ce-ți trimit este că cerul cel mare de sus știe tot despre cerul cel mic tine și te iubește mai mult decât crede smerenia ta și chiar, îndrăznesc să spun, mai mult decât pe alții. Ai cruce mereu și mereu ești singură (acolo). Iată deci că ești aleasă să jertfești mai mult și deci mai mult iubită. Nu rămâne numai la supărări omenești. Oamenii sunt toți chemați dar nu toți sunt răstigniți. Cinstea aceasta o au numai unii care au inima dăruită toată și nu-i interesează gloria omenească.

Aceștia sunt smeriți și dragălașii de ei, mici și înțepați de invidii, duc în spatele lor toată gloata celorlalți.

Nu te teme Fetița Domnului Hristos, că truda ta o discută Îngerii de sus cu drag și încă mai smerită să fii și să primești cu drag pe toate, toate și lumina ochiului Lui Dumnezeu este peste tine. Sunt foarte bucuroși de tine și alături sunt mereu și să înțelegi că luptă e mereu și trebuie să fii ascuțită (mereu), așa cum îți mai spune și anumită lume, unde te-a rânduit Dumnezeu. După toate legile ai voie să te aperi prin aceasta faci un serviciu celor nesățioși în sensul că nu-și pot desăvârși planurile rele. Fiecare clipă și zi să fie a ta. Încă, încă una și așa să rămână lucrarea și bucuria ta ca ești bucuria Mirelui tău că până la urmă Scumpă Surioară și neuitată Fana, până la urmă vor fi regrete, vaiete și plângere mare.

Să nu te despați niciodată, niciodată orice ar fi, de convingerea că Domnul Iisus Hristos și Maica Domnului este cu tine. Lasă dansul

caraghios al lumii, tu împlinește pe tăcute și înfundate mântuirea vieții de monahie și aceasta va fi încununată, mai ales dacă primești cu drag săgețile în inimă și pietrele în cap de la oricine. Dacă ești utilă acolo unde te găsești cu toate ce faci, să te bucuri că Hristos îți va răsplăti, nu oamenii.

Eu sunt bine dar foarte obosit și văd darul Bunului Dumnezeu peste viața mea în tot felul.

Nu sunt plictisit și nici nu mă încurc în amănunte. Știu una mare și bună și vreau ca inima să-mi bată bine mereu – și înainte.

Aici primesc pe oricine din toată țara și mai ales preoți și teologi mi-au luat mult timp. O bucurie fără de nume mă stăpânește Scumpă Soră Fana și nu-mi ajunge vremea și puterea să pot mulțumi Maicii Domnului de câtă iubire mi-a arătat.

Te rog încă o dată să fii cu inima prezentă, înțelegătoare, necărtitoare și iubirea tuturor. Chiar dacă greșești cu acestea, nu te teme că judecata de sus nu-i ca a oamenilor. O, dacă ai ști cât te iubește Dumnezeu!

Sunt foarte bucuroși că mi s-a ivit acest prilej și să știi Fetița lui Hristos, că te pomenesc mult.

Spune S. Maria aceleași gânduri de jertfă și iubire pentru viața ei.

Bunul Dumnezeu să fie cu tine și să-ți binecuvânteze truda și singurătatea ta.

Protos. Arsenie

Scumpă Măicuță Emanuela,

Iartă-l pe părintele tău că-ți scrie așa de târziu. Să fii cuminte și să înțelegi că am inima numai la Voi dar nu mai pot face față la scisori. Știu că inima copilului nu iartă ușor pe a părintelui dacă nu-l mângâie. Copilul, atât de mult iubit de Dumnezeu, pentru nebiruita lui curățenie dar știe să și țipe dacă nu îl ții de mână. Am bucuria că, copiii mei s-au făcu mărișori și vor țipa mai încetșor și-l vor înțelege pe tătucul lor.

Am primit tot, la vreme. M-am bucurat mult și m-am folosit. Am putut face față cu darurile sfinte ce mi-ai trimis și te vedeam în fiecare ca pe o fiică de Cruce a Domnului Iisus Hristos.

De asemenea am primit și scrisoarea Scumpei Măicuțe Paisia și m-am bucurat că luptă curat și Bunul Dumnezeu i-a dat din Harul liniștirii și că Măicuța Irina este mai bine și este lângă ea.

Vă am pe aceeași pagină în inima mea și să știți că sunteți cu mare drag și bucurie, și nădejde amintite dar să mai știți că și odihnă am despre Voi.

AȘEZĂMINTE MONAHALE ȘI LĂCAȘE DE CULT

Aici avem surori noi și foarte bune.

Zi de zi și în toate împrejurările le vorbesc deschis despre tot ce-i mai frumos și odihnitor, despre angajarea totală cu iubire limpezită; despre frumusețea zilei de azi și mai ales a celei de mâine și despre tot ce-mi dă bunul Dumnezeu la puterea mea să le spun – și-n zâmbetul lor curat Vă văd și pe Voi scumpele mele fiice, ca unul care cel mai dintâi știu că ați plecat atât de total și simplu, atât de încrezătoare în chemarea Domnului Hristos și atât de netemute de vrăjmașul de om dinlăuntru și din afară și vă închipuiți cât de mult mă bucur că ați putut, cu mila Lui Dumnezeu, să-i cumintiți pe toți. Dar să nu vă depărtați de înțelegerea că lupta nu va înceta niciodată și biruința aceasta mare va fi sigură cu iubire mică sau mare oriunde Ți-ai aruncat privirea, oricând și la oricine și, într-o plină de doruri smerenie în ascunsul Vostru.

Nimenea, dar nimenea din văzul vostru să nu vă stingă cu ceva din mica sau marea Voastră iubire sau din cetatea ascunsă a smeritei smerenii. Vouă vi se cere mai mult decât altora. Vouă vi s-a dat mai mult și vedeți, că puteți, să-i purtați zâmbind pe toți. Numai atât vi se cere. Vedeți cât de puțin față de numele Lui Hristos pe foaia cea grozavă scrisă cu mâna Lui – în ceruri? Acolo sunteți scrise și acolo să rămâneți cu acestea două: iubirea pe cât vă stă în putință și Smerenia de asemenea pe cât se va putea – dar să fie. Restul le veți lăsa în grija milei Lui Dumnezeu cu rugăciunile Maicii Domnului = viața și bucuria voastră de acum și de totdeauna.

Veseliți-vă deci, că, vedeți doar că n-a rămas nici o întristare fără de capăt și neînfrântă și dacă vreți, chiar acum vedeți, câtă putere a harului este ascunsă în Voi mai ales dacă = VREȚI! – Vreți să luptați.

V-am scris puțin dar cu mare plăcere că și eu vreau să iubesc mult și să simt că niciodată nu sunt încă smerit.

O Măicuțele mele, iubiți pe toți, vindecați pe toți și ca drept răsplată să vă simțiți bine defăimate de toți. Vă las cu inima alături lângă Maica Domnului.

26 ian.1980, Protos. Arsenie

Scumpă Măicuță Emanuela,

Totul a venit din marea orânduire a bunului Dumnezeu, ca fiind martorul inimii Sfinției tale, care nu dorea să-și părăsească locașul de rând în mănăstire și să primească Scaune mari. Dar așa cum mai vorbeam a venit de sus. Primele emoții ți le înțeleg și acestea au fost sincere.

Trebuie să privești lucrurile înainte alături de Maica Domnului care

te-a dorit. Primește cu inima plină de răspundere fără să te copleșească temerile și tinerețea.

Să fii o bunătate de stareță în fruntea Maicilor. Să fii armonioasă și dreaptă și mai puțin influențată de oameni și situații. Dumnezeu te-a pus să fii sluga tuturor și cu nici un chip o închipuire pe un scaun atât de mare. Smerenia te va umple de putere, de pricepere și mai ales îți va umple inima cu inimile tuturor maicilor. Întrebi pe toată lumea în nedumeriri și tragi singură concluzia. Trebuie să-ți ții personalitatea chiar dacă uneori jenează pe careva. Te reții de la lucruri care le-ai reproșa la cineva.

Vreau, scumpă Măicuță, să fii veselă și veselie tuturor. Stăreția nu este o mândrie care domnește, ci o supraveghere îngerească peste obște și peste toată suflarea mănăstirii.

Cum te-ai putea gândi că nu ne mai putem vedea!?

Și oricum inima mea va fi mereu, mereu cu Sfinția ta, că n-avem unde fugi unul de altul decât în inima celui alt.

Am auzit fiecare cu plăcere și liniște despre ASCULTAREA cea cu foc aprins ce ai primit (și toți de aici) și bucuria noastră este întemeiată și cred că aceasta se va confirma. Îți spunem într-un moment oficial al rasoforiei tale...să ai o răbdare ascuțită iată, mai ales acum, a venit vremea.

Răbdarea ta să vorbească, să mângâie și, hai să zic, să și mustre.

Aș dori să ne vedem din când în când dar mereu am să te rog și să mă rog la bunul Dumnezeu să poți să fii o stareță vrednică, mult iubitoare și mult smerită. Să înțelegi deci că nu ești singură dar să înțelegi de asemenea că toiașul, cât este și va fi de greu, tu-l vei purta.

Marea Sfinției Tale liniștire să fie că ești lângă Maica Domnului și Maica Domnului lângă tine.

Așa să-ți ajute Dumnezeu să fie Scumpă fiică și P.C. Maică Emanuela Stareță. Binecuvântarea Domnului să fie peste tine și peste Obștea ta.

4 febr.1983, Protos. Arsenie

Scumpă Măicuță Emanuela,

Îți scriu cu mare plăcere măcar câteva rânduri și pentru evlavie ce știi că ți-o port dar și pentru răspunderea – e drept, aleasă – ce ai ca stareță. Mă gândesc și te pomenesc fără încetare să-ți dea bunul Dumnezeu pricepere dar și curaj să porți toiașul neînsângerat dar nici numai de formă. Metoda cea mai bună cu efect (bun) în timp este tot blândețea, bunătatea, înțelegerea omului dar să fie acolo – în toate –

părerea ta nu o nesfârșită influență asupra gândurilor tale de la te miri cine, că așa îți diminuează și-ți scade valoarea numelui tău de om ales de Dumnezeu să conduci după darurile ce ai primit.

Să nu te îndoiești că te-a pus altcineva în afară de Dumnezeu. Și nici nu te-a pus Dumnezeu fără daruri deosebite în scaunul acesta să poți mai mult decât puteai înainte de a fi pusă.

Să fii răbdătoare mai ales atunci când se ivesc lacrimi sau neliniște sau nemulțumiri între sfintele viețuitoare ale mănăstirii. Să fii mereu dreaptă și dreptatea se împarte cu tact și în pace. Învață toate rânduielile de cancelarie și să ai ochiul nelipsit în fiecare registru, foaie, față, cuvânt, mai ales când semnezi – și această răsfoire nu se face decât cu o mare înțelegere.

Trebuie să fii a tuturor fără de excepții. Să cucerești sufletele mai ales prin a te face (mai întâi) toate tuturor, nepărtinitoare cumva și încet, încet te vor iubi sincer și să nu îngrozezi forța din iubirea aceasta, că aici (pe teren) stă puterea și împlinirea răspunderilor tale. Bunul Dumnezeu, se înțelege, că te iubește că nu ți-ar fi dat păstorie de unde de asemenea să cunoști că trebuie să iubești curat și adevărat Maicile și toată suflarea mănăstirii – că iubind vei avea oricând inimile lor cu tine, care este un ideal oarecum ajuns și vei conduce liberă și vei încerca și cunoaște mari bucurii.

Scumpă Măicuță Stareță Emanuela, numai înainte cu rugăciunile Maicii Domnului că înapoi înseamnă o înfrângere plină de rușine în fața Îngerilor.

Nu te teme niciodată și nu te mai mâhni și nu mai plânge pentru probleme de rânduială în mic și în ansamblu. Trebuie să fii și aici exemplu de credință și suflet liniștit.

Să fii mereu alături de inimile maicilor, de simplitatea și neputința sau chiar rănirea unora. Păstrează taina ce-ți încredințează unele, că așa, cercetându-le, le întărești și liniștindu-le te vor purta și aici și la moarte și în toată veșnicia în inimile lor.

Să nu uiți că n-am încetat niciodată să-ți îndemn inima să fie veselă. O! Dacă ai ști cât bucură pe Maica Domnului care e mereu cu tine și pe bunul Dumnezeu inima veselă.

Ți-am scris pe furate cu timpul și să mă înțelegi.

Vreau să fii o stareță plină de credință, de bunătate și în respectul maicilor.

Hristos a Înviat!

25 mai 1983, Protos. Arsenie

Surioara mea Maria²,

De la început aș vrea să știi că mi-a părut foarte rău că nu ți-am putut răspunde. Îmi cer și iertare, dar te rog mult să înțelegi că efectiv nu s-a putut, deși de multe ori încercam, și una după alta m-am răpit de la ocupația mea intimă. Am fost și de multe ori lipsă din mănăstire și aici sunt cam singur cu toate problemele, care cer răspunsuri urgente și nemiloase. Și multe altele Surioară Maria pe care nu le mai înșir.

În tot cazul iarăși vreau să știi că nu te-am lăsat din sfânta pomenire, la Sfânta Proscomidie, niciodată, niciodată. Vreau să fii asigurată că aceasta doresc s-o fac în toată viața mea cu mare plăcere și încredere.

Mare bucurie mi-ai făcut cu hotărârile ce ai luat pentru a fi Mireasă aleasă și slujitoare nestinsă și neștiută. Vreau să ai inima aprinsă de ardere vie că ți-a dat darul cel deosebit să porți NUME MARE și să fii inger al pământului.

Să nu te sperii de nimic Surioara mea că Scumpul nostru Iisus e plin de iubire statornică, de înțelegere și mângâiere pentru toate inimile care îl iubesc și L-au ales ca stăpân al inimilor lor.

Să ai liniște mare în adâncul sufletului tău și deplină încredere în scumpa Maica Domnului care te urmărește cu inima de mamă cu adevărat. Roagă-te cu încredere la Ea dar să nu încetezi de a fi cu focul aprins în tine pentru Fiul ei.

Să fii fericită scumpă Surioară Maria că pe pământ fiind, nu mai ești a pământului ci ești a cerului, a cerului plin de Îngeri și de mulți, de multe, care nu ne sunt date înțelegerii minții noastre acum.

Sunt câteva fete învățate, care mă cercetează cu acest mare interes să se facă măicuțe și văd în vremea aceasta de belșug pământesc că bunul Dumnezeu Se dăruiește pe Sine pe ici pe colea, pentru a nu slăbi forța pământului care este sălășluită în câteva inimioare o mare din noi.

De aceea zic să fii fericită Scumpă Surioară Maria și încă o dată îți spun că sunt alături de frăția ta mereu cu toată inima și parcă vorbesc ca și din partea cerului că ne-ai făcut o mare și aleasă bucurie.

Eu sunt mai departe la Cheia.

Dacă se va întâmpla cumva să plec de pe aici fără de voia mea, în altă parte, am să-ți scriu, dar lucrul acesta nu se vede și nici nu vreau. Zic așa că voia Domnului nu o știu.

Te mai rog încă o dată să mă înțelegi că nu pot uneori să-ți răspund imediat deoarece sunt treburi pe care le am și la care trebuie să răspund cu orice chip.

AȘEZĂMINTE MONAHALE ȘI LĂCAȘE DE CULT

Dacă e cu putință să mă mai vizitezi mi-ar face multă plăcere și bucurie. Mai ales că acum știu sigur cum bate inima ta pe care eu am pomenit-o mult de tot.

Dacă se poate scrie la Măicuța Irina spune-i și de la mine gândurile de totdeauna spre cerul nesfârșit al veșniciei.

Rămâi veselă cu adevărat fiica mea Scumpă Maria și să știi că nu ne mai putem despărți duhurile noastre.

Îți urez și eu să-ți dea bunul Dumnezeu putere să înțelegi Taina din ieslea Sf. Peșteri – IUBIREA ȘI JERTFA iar anul nou să-ți aducă iluminări mărețe și să fii cu inima trează că și El ne va pune întrebări – ușoare sau grele.

La Mulți Ani!

1970, Ierom. Arsenie

Sf. Arătare a Domnului

P.S. Bindecuvântări la tot neamul tău cu urări de bine și mântuire

Scumpă Surioară Maria,

M-a bucurat foarte mult vestea ce mi-ai trimis că vei pleca la Sf. Locuri - cu adevărat și noi simțim mâna bunului Dumnezeu și mila Maicii Domnului peste viața noastră.

Ai toată dragostea și binecuvântarea mea să mergi la Ierusalimul Domnului și să-ți împlinești viața ta de râvnă curată, să înțelegi rostul cel mare ce avem pe lumea aceasta și să lași arună, din toată inima ta, pentru viața cea care nu mai are sfârșit.

Să te bucuri și să te păstrezi smerită oriunde vei păși. Folosește-te de toate și să știi că, dacă îți vei mări dorul de Iisus și vei simți nevoia să tăinuiești suflarea și viața ta într-o sinceră smerită smerenie, atunci sunt câștigate zilele tale prin Sfintele Locuri unde a pășit Dumnezeul nostru în trup omenesc și unde a plâns de durere dar și de mare fericire - Maica Domnului.

Te rog mult spune, pline de dor, închinăciunile mele Pr. Lucian pe care îl amintesc neîntrerupt și mângâierea mea duhovnicească pentru Maica Irina, pe care de asemenea n-o pot uita niciodată.

Doresc mereu să știu de tine și de viața ta.

Îți dau iubirea mea de părinte și bucuria mea în Domnul Hristos.

Hristos a Înviat!

8 mai 1972, Ierom. Arsenie

Scumpă Măicuță Paisia,

Trecând peste vremi și accidente iată a sosit vremea să mă bucur că ești Maică, că dorești să-ți împlinești numele și să porți cu drag greutatea Crucii până la capăt!

Încearcă să iubești cu adevărat pe toată lumea. Numai așa te poți elibera de greutatea neagră de pe ascunsurile sufletului.

Primește bătaia de la oricine ar veni. Stai deci mereu, mereu alături de Iisus bătut de toți și scuipat cu ură nemaipomenită. Nu încerca să găsești altă cale de eliberare, de salvare, de liniștire. Ce crezi că așa putea să te învețe decât aceasta să fii un om al Crucii lui Hristos.

Te prețuiesc foarte mult și niciodată n-am gândit altfel despre sfinția ta decât că ești o fiică a iubirii Crucii, o purtătoare de mireasmă curată aici pe pământ și fericită, într-o rază de lumină, a cutremurătoarei ÎNVIERI.

Toate se duc și încă trec în fugă mare, dar iubirea și semnele loviturilor rămân ca o mărturie a drumului tău sfânt pentru care ai plâns atât să fii pe el și acum de asemenea oricât ai fi de greu rănită cu nici un chip n-ai vrea să te desparți de Drumul acesta. Dăruiește-ți deci de bunăvoie ființa ta pumnilor nesățioși ai oamenilor, oricine ar fi, că biruința cea de acum și cea de-a pururea va fi a celui smerit în setea oarbă de mărire a veacului tău.

Îngrijește cu drag mare de Măicuța Irina de care mă bucur și nu gândi decât la pacea tuturor lucrurilor.

Să câștigi vremea cu orice chip și, dacă te-ai rănit ca un om, să te ridici ca un Înger și nu te mai îndoi de binecuvântare. Duhul neliniștii este un duh înainte mergător al marilor prăbușiri. Cu liniște continuă să-ți ungi sufletul tău și nu te interesează nimic dacă tu ai primit darul cel mare să fii o fiică a Crucii.

Vreau să rămân bucuros până la capăt pentru tine și să nu pierzi nici un moment sau împrejurare să nu fii mângâierea și alinarea altora.

Rămâi plină de mare veselie lângă Maica Domnului care te iubește mult mai mult decât cred îndoielile tale și rugăciunea ta permanentă să fie iubire adevărată peste toți și buni și mai puțin buni. Vreau să te las în binecuvântare.

25 sept. 1979, Protos. Arsenie

Cuvioase Măicuțe Irina și Paisia,

Am primit cu bucurie cartea ce mi-ați trimis și vă răspund cu plăcere că într-adevăr este o carte care trebuie s-o ai în casă.

Sunt bine și concediul este un moment de sinceră și necesară relaxare. Vreau să câștigăm toți fiecare zi ca să nu spun, chiar, fiecare moment. Fiecare purtăm ceva, de la bunul Dumnezeu, deosebit și după acest dar ni se va și cere.

Iată astăzi a trecut azi. Să ne întrebăm: cui i-a fost dat mai mult din ea?... Cât de nesigur este că vom apuca pe cea de mâine!? Așa zic că s-ar putea merge spre un început de trezvie, trezvie care ne va învăța multe. Iată, cum vedeți, eu țin mult să fim cu inima trează, cu fața către Dumnezeu adică că El, de altfel, numai aceasta vrea = inima, inima noastră. Un sentiment plin de iubire părintească pentru Măicuța Stareță Emanuela.

Sfințiile voastre rămâneți în inima scumpe Măicuțe Irina și Paisia.

9 noiembrie 1987 Techirghiol, Protos. Arsenie

Prea scumpă Surioară Maria,

Sunt nedespărțit de inima ta dăruită și peste lumea așa cum este ea. Sunt fericit alături de tine că pășim sever spre dragostea de sus. Toate aspectele acestea de la lumea din jur, cu inimile amestecate, sunt dinții sau pietrele colțuroase care prefac și șlefuiesc viața ta care ai plâns-o și dorit-o atât.

Regret că nu sunt și trupește cu tine dar să înțelegi că inima mea undeva lăcrimează și se bucură tainic în fața Sf. Potir pentru tine, scumpă Surioară Maria.

De se poate spune Maicii Irina că tot mai mult o doresc, o amintesc și o prețuiesc de când te știu pe tine pe drumul Ierusalimului. Am vorbit cu Pr. Vasile care pleacă la Ierusalim în locul P.S. Lucian despre M. Irina pe care am recomandat-o frumos. M-am împrietenit cu el. Aici a fost călugărit și făcut arhimandrit.

Să fii veselă cu toate situațiile și cele de acasă să le pomenim și să le sfătuim și, cu cât vom fi mai severi pe drumul nostru de Ierusalim cresc, cu atât mai mult îi vom ajuta și pe ei – și am pe toți așa cum mi i-ai dat – alături de tine îi pomenesc cu încredere în Dumnezeu dar și în ei.

Câștigă cât mai mult din călugărie și nu te teme de cruce. Ea, crucea e singurul drum spre ÎNVIERE și lucrul acesta să fie toată gândirea ta, toată privirea și pășirea ta.

Acel moment – Mihai – este o stare aproape firească dar trebuie mereu depășită pentru că, acum, numele tău e prea mare și cândva Domnul Tău se va arăta fără jenă (ca) Mirele Tău.

Să fii fericită și mă bucur mult de forța ta de exprimare că vezi Soa-

rele fericirii, că vezi Sfintele stele din jurul Lui. Și mai sunt f. bucuroși că ai pe mai departe o inimă în plus lângă inima ta S.F.

Ți-am scris cu mare drag și plăcere la o oră foarte târzie și-mi vei scuza lipsa de stăpânire a tocului. E mâna obosită și mintea la fel.

Să te binecuvânteze bunul Dumnezeu și Măicuța Domnului să te țină cuprinsă – copila Ei cu gând curat și smerit.

Ierom. Arsenie

Răspunsuri la felicitări

Mulțumesc mult pentru scrisoare și urare Scumpă Măicuță Stareță Emanuela.

Iată, prilejuri de bucurie, nădejde și de sus – pace adâncă. Doresc să fii încredințată că iubirea lui Dumnezeu se revarsă fără de măsură peste inimile dăruite cu adevărat (mai ales) Pruncului Iisus. Nu-ți lăsa gânduri străine că (adică) nu ești nimic. Iată acea lesle care nu era nimic, nimic, e atât de scumpă și de prețuită acum față de cele mai grozave palate, ba chiar și decât un colțisor de Rai.

Ferește-te însă și de primejdia cealaltă a părerii de sine din adâncul omului. A-ți spune părerea și a te arăta cu râvnă în ascultarea ta de răspundere – în toată aceasta nu este părere de sine.

Să știi să iubești cu adevărat pe toți și așa te vei elibera de multe suspine negre.

Te pomenesc cu multă plăcere și nădejde și să fii veselă, iubitoare și mereu omul mântuirii altora.

La Mulți Ani! 2 ianuarie 1984, Protos. Arsenie

Sora Fana

Mănăstirea Dintr-un Lemn,

Cel mai mare lucru pe lume este să știi să iubești pe Dumnezeu și cea mai mare fericire este – să știi că te iubește.

Iubirea de Dumnezeu se oglindește în iubirea față de nemiloșii răufăcători. Dorește și vei putea mult.

Decembrie 1973, Ierom. Arsenie

AȘEZĂMINTE MONAHALE ȘI LĂCAȘE DE CULT

Măicuță Emanuela,

Rămâi mereu situată în mijlocul unui joc de valori.

Mai 1986, Protos. Arsenie

Sora Fana

Mănăstirea Dintr-un Lemn,

Să înțelegi frumusețea slujirii într-o sfântă veselie. Permanent să te bucuri că aceasta înseamnă slujire necurmată – îngerească. Dar peste tot și pentru tot trebuiește – Jertfă.

Decembrie 1973, Ierom. Arsenie

Scumpă Măicuță Emanuela,

Sunt un om ocupat cu adevărat. Față de câte sunt de făcut și mi s-au descoperit, din mila lui Dumnezeu, încă sunt neputincios dar cu o râvnă mare să le împlinesc. Știu că ideile noastre nu se vor putea împlini întocmai dar important este să nu se abdice cu nimic de la Principiu ce să rămână valabil, oricare ar fi focul vremii și al neputințelor. Păstrează-ți râvna de amănunt în conducere – în educație dar nu te pierde în amănunte. Să se știe că-ți place și e frumos să fie lucru cât mai desăvârșit dar iubește văzut pe toți cu cât pot ei să împlinescă. Să fii un conducător al tuturor neputințelor condușilor, să nu-i ignori că-n ei zace o mare milă cerească – și tu reprezinți – Cerul. Nu te speria că cerul din tine e prea bogat să rămâi datoare la cineva.

Te pomenesc cu dorul unui părinte care știe să iubească și mai ales când fiul lui știe să jertfească.

Să fii cu cea mai mare grijă să nu fie cumva o cât de mică părere de sine. Numai cu grija aceasta se poate să se rămână în CER.

Hristos a Înviat!

Mai 1984, Protos. Arsenie

PRIEST ARSENIE PAPACIOC – CONFESSOR AT DINTR-UN LEMN MONASTERY (1973-1975)

The article presents a portrait of priest Arsenie Papacioc who was confessor at Dintr-un Lemn Monastery and letters written by him, some of them unpublished till now.

Keywords: Priest Arsenie Papacioc, Dintr-un Lemn Monastery, confessor, letters, monasticism

NOTE

1 Sora Fana este numele de soră a Maicii Emanuela Oprea, stareța Sfintei Mănăstiri Dintr-un Lemn din 1982 până în prezent.

2 Sora Maria este numele de soră a Maicii Paisia Iordache, viețuitoare a Mănăstirii Dintr-un Lemn.